

Representantforslag nr. 54

(2007-2008)

fra stortingsrepresentantene Karin S. Woldseth, Ulf Erik Knudsen
og Kåre Fostervold

Dokument nr. 8:54 (2007-2008)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Karin S. Woldseth, Ulf Erik Knudsen og Kåre Fostervold om lovfestet likebehandling av barn som går i private og offentlige barnehager

Til Stortinget

BAKGRUNN

Nye tall viser at barnehageplasser i private barnehager i mange tilfeller mottar langt mindre offentlig støtte enn plasser i offentlige barnehager. Det blir store utslag på de barna som er mellom 1-3 år, i tiden fra 1. mai 2004 (da barnehagereformens makspris ble innført). Tall publisert av Private Barnehagers Landsforbund (PBL) viser dette med tydelighet. For eksempel vises det til en kommune der et barn som var 1 år 1. mai 2004, siden da fått cirka 135 169 kroner mindre i offentlig tilskudd enn det kommunale barnehagebarn har fått. Dette viser at det foregår en strukturell forskjellsbehandling av barn i private barnehager. Dette gir dårligere økonomi i de private barnehagene og dermed et dårligere tilbud til barna.

Nylig saksøkte PBL EFTA Surveillance Authority (ESA) for EFTA-domstolen. PBL aksepterer ikke at ESA avviste klagen over at norsk barnehagestøtte-regelverk kun sikrer private plasser 85 pst. av hva offentlige plasser mottar. Saken var oppe i EFTA-domstolen 16. januar 2008. Det er grunn til å frykte at mange private plasser vil bli borte, eller gi dårligere tilbud, hvis ESA godtar norske myndigheters forskjellsbehandling.

Private barnehager utgjør majoriteten av det totale barnehage tilbudet. Med hjemmel i barnehageloven § 14 fastsetter forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlig tilskudd, at kommunen har plikt til å sørge for at det offentlige til-

skuddet til private barnehager utgjør minst 85 pst. av det tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlige tilskudd.

Finansieringsordningen er i utgangspunktet skjev og legger grunnlaget for forskjellsbehandling fordi den godtar lavere prosentmessig støtte til private plasser.

Det foreligger i dag en rekke enkeltsaker i kommunene hvor det er påvist at private barnehager kommer dårligere ut enn de offentlige fordi regelverket om finansiering er komplisert, gir rom for tolkning og til dels kan misbrukes på en slik måte at det får uheldige konsekvenser for private aktører. En rekke ankesaker på feilaktig beregning av finansieringsgrunnlag er levert kommunene. Signaler fra kommunene i disse sakene er at beregningssystemet er vanskelig å forstå. Det viser seg at over halvparten av kommunene mottok henvendelser fra private barnehager om en ny vurdering av beregningsgrunnlaget i 2006.

Forslagsstillerne mener det er svært uheldig at man har et finansieringssystem som bidrar til at en rekke private barnehager ikke får det offentlige tilskuddet de rettmessig har krav på. Videre er det svært uheldig hvis beregningsmetoden er så komplisert at det er tilnærmet umulig for den enkelte barnehage å etterprøve kommunenes vedtak. De barnehager som velger å innklage behandlingen av tilskuddet, har ofte svak kompetanse og begrenset mulighet til å forstå det kompliserte regelverket, og benytter derfor i stor grad advokatbistand eller faglig bistand fra interesseorganisasjonen de er medlem i. Dette gir en økonomisk belastning, og det er grunn til å anta at flere barnehager ville ha benyttet advokatbistand i saker knyttet til offentlig tilskudd hvis økonomien hadde tillatt det.

Den problematiske finansieringsmodellen kan være en årsak til sen saksbehandling i kommunen og

dermed mangelfull økonomisk forutsigbarhet for den tilskudsberettigede barnehagen. Denne uforutsigbarheten bidrar til forskjellsbehandling mellom offentlige og private aktører. Offentlige barnehager får store konkurransefordeler.

Forslagsstillerne mener at alle virkemidler som kan bidra til å oppnå barnehageavtalens mål om full dekning og god kvalitet, bør vurderes. Det aller viktigste virkemidlet har vært og vil være likebehandling av offentlige og private barnehageplasser. Kun gjennom likebehandling vil alle barnehager stimuleres til å gi barna og deres foreldre det beste tilbudet.

Forslagsstillerne mener at det må innføres lovfestet reell likebehandling av private og offentlige barnehageplasser.

Forslagsstillerne mener Stortinget må drøfte alternative modeller for driftstilskudd, for eksempel etter enhetskostnadsprinsippet.

FORSLAG

På dette grunnlag fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til endringer i barnehageloven slik at det sikres reell likebehandling mellom offentlige og private aktører.

13. februar 2008